Ministerstwo Sprawiedliwości

20 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

BK-VII.0520.128.2024
Warszawa, 12 lipca 2024 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego w dniu 15 maja 2024 r. skierowane do Ministra Sprawiedliwości, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

W odniesieniu do pytania nr 1 dotyczącego prowadzenia statystyk z zakresu dopuszczenia przez sądy opinii innego (kolejnego) OZSS, w przypadku przeprowadzenia badań i wydania opinii przez wskazany w pierwszej kolejności OZSS informuję, że Ministerstwo Sprawiedliwości nie prowadzi statystyk tego rodzaju.

W odpowiedzi na pytanie nr 2 dotyczące wymagań kwalifikacyjnych na stanowisko specjalisty, uprzejmie informuję, że wymagania kwalifikacyjne na stanowisko specjalisty w zakresie psychologii, pedagogiki, pediatrii, medycyny rodzinnej, chorób wewnętrznych, psychiatrii oraz psychiatrii dzieci i młodzieży zostały określone w art. 8 ust. 2-5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów (Dz. U. z 2018 r. poz. 708) dalej „u.o.z.s.s". Zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2 konkurs na stanowisko specjalisty przeprowadza komisja konkursowa powołana przez kierownika zespołu. Konkurs ma na celu sprawdzenie kwalifikacji, predyspozycji oraz umiejętności kandydata niezbędnych do pracy na stanowisku specjalisty. Ponadto specjaliści są obowiązani do podnoszenia kwalifikacji zawodowych zgodnie z art. 11 ust.1 pkt 3 u.o.z.s.s. oraz z pkt 9.9 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 lutego 2016 r. w sprawie ustalenia standardów metodologii opiniowania w opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2016 r. poz. 76), dalej „*standardy metodologii*". Realizowanie wymogu doskonalenia zawodowego przez specjalistów jest sprawdzane podczas prowadzonych w OZSS wizytacji i kontroli oraz w ramach analizy informacji przekazywanych do Ministerstwa Sprawiedliwości przez kierowników OZSS w sprawozdaniach półrocznych i rocznych. Brak podejmowania systematycznych szkoleń jest podstawą do wydania zaleceń nadzorczych, które są przekazywane do prezesa właściwego sądu okręgowego w wystąpieniach powizytacyjnych oraz w pismach nadzorczych. Egzekwowanie realizacji obowiązku doskonalenia zawodowego należy do pracodawcy, którym jest prezes sądu okręgowego i zgodnie z art. 11 ust. 2 u.o.z.s.s. wykonuje wobec kierownika zespołu i specjalistów wszystkie czynności z zakresu prawa pracy. Specjaliści zatrudnieni w OZSS nie są poddawani okresowym ocenom pracy.

+48 22 52 12 888
kontakt@ms.gov.pl
www.gov.pl/sprawiedliwosc

Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa P-33

Odnosząc się do pytania nr 3 dotyczącego analizowania przez Ministerstwo Sprawiedliwości *„orzeczeń OZSS”* co do kontaktów i opieki nad małoletnimi oraz sposobu wykonywania kontaktów z matką lub ojcem, informuję, że zadaniem opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów jest sporządzanie opinii na zlecenie sądu lub prokuratora w sprawach rodzinnych i opiekuńczych oraz w sprawach nieletnich na podstawie przeprowadzonych badań psychologicznych, pedagogicznych lub lekarskich, zgodnie z art. 1 ust.1 u.o.z.s.s. Nadmieniam, że OZSS nie wydają orzeczeń, sporządzają opinie, które są jednym z dowodów w danej sprawie. Ministerstwo Sprawiedliwości nie analizowało opinii sporządzanych w opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów i wniosków w nich zawartych, co do kontaktów i opieki nad małoletnimi, w którym rekomendowane było sprawowanie opieki nad dzieckiem przez matkę lub ojca oraz sposobu wykonywania kontaktów pod kątem tego, który z rodziców częściej otrzymuje prawo do opieki nad małoletnimi.

W odpowiedzi na pytanie nr 4 dotyczące procedury weryfikacji osób wchodzących w skład OZSS co do ich stronniczości lub kompetencji w zakresie konkretnego zagadnienia, informuję, że kierownik OZSS wyznacza skład zespołu badającego z uwzględnieniem rodzaju i stopnia złożoności sprawy, zgodnie z pkt 3.1 lit. b) standardów metodologii, natomiast specjaliści, jak wynika z pkt 3.2. lit. d) standardów metodologii są obowiązani do wykonywania czynności diagnostycznych z najwyższą starannością, zgodnie z aktualnymi wskazaniami wiedzy i nauki oraz etyką wykonywanego zawodu, bezstronnie i terminowo. O przydatności, bezstronności i rzetelności opinii jako środka dowodowego dla potrzeb konkretnego postępowania decyduje niezawisły sąd. Specjaliści podlegają odpowiedzialności w związku z wydaną opinią na podstawie przepisów postępowania karnego lub cywilnego.

Ministerstwo Sprawiedliwości dostrzega liczne problemy związane z funkcjonowaniem opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów, w szczególności dotyczące długiego czasu oczekiwania na sporządzenie opinii oraz niewłaściwej organizacji pracy.

Aktualnie w Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace analityczne mające na celu wprowadzenie rozwiązań usprawniających realizację zleceń sądowych oraz zwiększających efektywność pracy opiniodawczej specjalistów. Szczególnie istotna jest kwestia pozyskiwania kandydatów do pracy w OZSS posiadających wysokie i zróżnicowane kompetencje specjalistyczne oraz zwiększenie atrakcyjności zatrudnienia w OZSS, w stosunku do możliwości oferowanych, zwłaszcza specjalistom psychologom, na rynku pracy.

Z wyrazami szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/